

Na osnovu člana 62 stav 9 Zakona o bezbjednosti hrane ("Službeni list CG", broj 57/15), Vlada Crne Gore na sjednici od ____ 2016. godine, donijela je

UREDBU
O PREDMETIMA I MATERIJALIMA KOJI DOLAZE U KONTAKT SA HRANOM KOJI SE MOGU STAVLJATI
NA TRŽIŠTE*

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuju se predmeti i materijali koji dolaze u kontakt sa hranom, koji se mogu koristiti u proizvodnji, pripremi i preradi hrane i stavljati na tržište, način njihovog označavanja i dobra proizvođačka praksa.

Primjena

Član 2

Ova uredba primjenjuje se na predmete i materijale koji direktno ili indirektno dolaze u kontakt sa hranom (u daljem tekstu: predmeti i materijali) u svim fazama proizvodnje, prerade i distribucije, uključujući aktivne i inteligentne predmete i materijale, a koji su u obliku gotovog proizvoda:

- namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom; ili
- su već u kontaktu sa hranom; ili
- za koje se može očekivati da će doći u kontakt sa hranom i prenijeti svoje sastojke na hranu pod uobičajenim uslovima upotrebe.

Izuzete od primjene

Član 3

Ova uredba ne primjenjuje se na:

- 1) predmete i materijale koji se stavljaju na tržište kao antikviteti;
- 2) predmete i materijale za prekrivanje ili premazivanje (za prekrivanje kore sira, pripremljene proizvode od mesa ili voća, koji čine sastavni dio hrane i mogu se konzumirati zajedno sa tom hranom);
- 3) fiksnu opremu za javno vodosnabdijevanje.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi imaju sljedeća značenja:

- 1) **sledljivost** je mogućnost praćenja predmeta ili materijala kroz sve faze proizvodnje, prerade i distribucije;
- 2) **stavljanje na tržište** je posjedovanje materijala u svrhu prodaje, uključujući i ponudu za prodaju sa ili bez naknade, prodaju, distribuciju i drugi oblik prenosa;
- 3) **aktivni predmeti i materijali u kontaktu sa hranom** su predmeti i materijali, čija je namjena produženje roka trajanja i/ili održavanja i/ili poboljšanja stanja upakovane hrane koji su osmišljeni, uključuju komponente, koje oslobađaju supstance iz upakovanog proizvoda ili sredine koja okružuje hranu ili ih apsorbuju (u daljem tekstu: aktivni predmeti i materijali);
- 4) **inteligentni predmeti i materijali koji dolaze u kontakt sa hranom** su predmeti i materijali koji se prilagođavaju uslovima u pakovanju ili sredini koja ih okružuje;
- 5) **sistem obezbjeđivanja kvaliteta** je skup preduzetih i dokumentovanih mjera, radi obezbjeđivanja kvaliteta predmeta i materijala potrebnih za postizanje usaglašenosti sa propisanim zahtjevima i standardima kvaliteta potrebnim za njihovu namjenu;
- 6) **sistem kontrole kvaliteta** je sistematska primjene mjera obezbjeđivanja kvaliteta kojim se garantuje usaglašenost početnih sirovina, polugotovih i gotovih predmeta i materijala utvrđenim sistemom obezbjeđivanja kvaliteta;

- 7) **površina koja nije u kontaktu sa hranom** je površina predmeta ili materijala koja nije u direktnom kontaktu sa hranom;
- 8) **površina u kontaktu sa hranom** je površina predmeta ili materijala koja je u direktnom kontaktu sa hranom.

Predmeti i materijali koji se mogu koristiti i stavljati na tržište

Član 5

(1) Predmeti i materijali, kombinacije materijala ili recikliranih materijala, koji se mogu koristiti u proizvodnji tih materijala i stavljati na tržište su:

- adhezivi;
- keramika;
- pluta;
- gume;
- staklo;
- jonsko izmjenjivačke smole;
- metali i legure;
- papir i ljepilo;
- plastika;
- mastilo za štampanje;
- regenerisana celuloza;
- silikoni;
- tekstil;
- lak i prevlake; i
- vosak.

(2) Predmeti i materijali iz stava 1 ovog člana, mogu se koristiti u proizvodnji, pripremi i preradi hrane i stavljati na tržište, ako ispunjavaju uslove propisane ovom uredbom i posebne uslove u zavisnosti od vrste predmeta i materijala.

(3) Posebne uslove za predmete i materijale iz stava 2 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Način stavljanja na tržište predmeta i materijala

Član 6

(1) Privredno društvo, drugo pravno lice ili preduzetnik koje proizvodi predmete i materijale (u daljem tekstu: pravno lice), uključujući aktivne i inteligentne predmete i materijale, dužno je da predmete i materijale proizvodi u skladu sa dobrom proizvođačkom praksom datom u Prilogu 1 koji je sastavni dio ove uredbe, tako da predmeti i materijali ne prenose svoje sastojke u hranu, koji mogu:

- ugroziti zdravlje ljudi; ili
- prouzrokovati neprihvatljive promjene u sastavu hrane; ili
- pogoršati organoleptička svojstva hrane.

(2) Pravno lice dužno je da vodi evidenciju i čuva dokumentaciju na osnovu koje se mogu identifikovati lica od kojih su nabavljene sirovine za proizvodnju predmeta i materijala i lica kojima su isporučeni proizvedeni predmeti i materijali, radi uspostavljanja sistema sledljivosti.

Označavanje predmeta i materijala

Član 7

(1) Predmeti i materijali mogu se stavljati na tržište, samo ako su označeni:

- 1) nazivom ili trgovačkim nazivom, pod kojim se stavljaju na tržište, adresom ili sjedištem proizvođača, odnosno uvoznika;
- 2) navodom „za kontakt sa hranom”; ili
- 3) oznakom za njihovu upotrebu (uređaj za kafu, vinska boca, velika kašika); ili
- 4) oznakom datom u Prilogu 2 koji je sastavni dio ove uredbe.

(2) Predmete i materijale iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana, treba da prati i uputstvo za bezbjednu upotrebu, kao i dokumentacija kojom se obezbjeđuje sledljivost, prema potrebi.

(3) Oznake iz stava 1 ovog člana, nijesu obavezne za predmete i materijale koji su zbog svojih karakteristika očigledno namijenjeni da dolaze u kontakt sa hranom.

(4) Oznake iz stava 1 ovog člana, moraju biti vidljive, čitljive i neizbrisive.

(5) Prilikom prodaje na malo predmeta i materijala, oznake iz stava 1 ovog člana, navode se na predmetima i materijalima ili na njihovoj ambalaži ili etiketi ili privesku pričvršćenom na predmetu ili materijalu ili njihovoj ambalaži ili na obavještenju koje se u objektu za prodaju na malo nalazi u neposrednoj blizini predmeta ili materijala, koje su vidljive potrošačima.

(6) Podaci iz stava 1 ovog člana, prilikom prodaje na veliko ili uvoza predmeta ili materijala označavaju se na pratećim dokumentima, ambalaži ili na predmetima ili materijalima.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, oznake iz stava 1 tačka 1 ovog člana, mogu se navoditi na pratećim dokumentima, ukoliko se iz tehničkih razloga ne mogu navoditi na ambalaži ili etiketi ili privesku pričvršćenom na predmetu ili materijalu.

Aktivni i inteligentni predmeti i materijali

Član 8

(1) Pravno lice prilikom proizvodnje aktivnih i inteligentnih predmeta i materijala, može da koristi aktivne i inteligentne predmete i materijale, koji mogu dovesti do promjene u sastavu ili organoleptičkim svojstvima hrane, pod uslovom da su te promjene u skladu sa propisanim zahtjevima za tu hranu, uključujući i prehrambene aditive.

(2) Aktivni predmeti i materijali, ne smiju mijenjati sastav ili organoleptička svojstva hrane, kojima se prikriva kvarenje hrane i dovodi potrošač u zabludu.

(3) Inteligentni predmeti i materijali, ne smiju uticati na stanje hrane, čime se potrošač dovodi u zabludu.

(4) Pravno lice dužno je da proizvodi i stavlja na tržište, samo aktivne i inteligentne predmete i materijale, koji ispunjavaju uslove utvrđene ovom uredbom.

Izjava o usaglašenosti

Član 9

Predmete i materijale koji se stavljaju na tržište, treba da prati izjava o usaglašenosti sa zahtjevima koji su propisani ovom uredbom.

Kaznene odredbe

Član 10

1) Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) predmete i materijale, uključujući aktivne i inteligentne predmete i materijale ne proizvodi u skladu sa dobrom proizvođačkom praksom datom u Prilogu 1 ove uredbe tako da predmeti i materijali prenose svoje sastojke u hranu koji mogu ugroziti zdravlje ljudi ili prouzrokovati neprihvatljive promjene u sastavu hrane ili pogoršati organoleptička svojstva hrane (član 6 stav 1);
- 2) ne vodi evidenciju i/ili ne čuva dokumentaciju na osnovu koje se mogu identifikovati lica od kojih su nabavljene sirovine za proizvodnju predmeta i materijala i kojima su isporučeni proizvedeni predmeti i materijali, radi uspostavljanja sistema sledljivosti (član 6 stav 2);
- 3) predmete i materijale koji se stavljaju na tržište ne označi nazivom ili trgovačkim nazivom, pod kojim se stavljaju na tržište, adresom ili sjedištem proizvođača, odnosno uvoznika i/ili navodom „za kontakt sa hranom” i/ili oznakom za njihovu upotrebu (uređaj za kafu, vinska boca, velika kašika) ili oznakom datom u Prilogu 2 koji je sastavni dio ove uredbe (član 7 stav 1);
- 4) oznake iz člana 7 stav 1 ove uredbe nijesu vidljive, čitljive i neizbrisive (član 7 stav 4);

- 5) aktivni predmeti i materijali mijenjaju sastav ili organoleptička svojstva hrane, kojima se prikriva kvarenje hrane i dovodi potrošač u zabludu (član 8 stav 2);
  - 6) inteligentni predmeti i materijali utiču na stanje hrane, čime se potrošač dovodi u zabludu (član 8 stav 3);
  - 7) predmete i materijale koji se stavljaju na tržište ne prati izjava o usaglašenosti (član 9).
- 2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 eura do 1.000 eura.
- 3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 200 eura do 3.000 eura.

Stupanje na snagu
Član 11

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

*U ovu uredbu prenijete su odredbe Uredbe (EZ) br. 1935/2004 Evropskog parlamenta i Vijeća od 27. oktobra 2004. o materijalima i predmetima koji dolaze u kontakt sa hranom i stavljanju van snage direktiva 80/590/EEZ i 89/109/EEZ sa svim njezinim izmjenama i dopunama i Uredbe Komisije (EZ) br. 2023/2006 od 22. decembra 2006. o dobroj proizvođačkoj praksi za materijale i predmete koji dolaze u kontakt s hranom.

VLADA CRNE GORE

Broj:
Podgorica, _____ 2016. godine

PREDSJEDNIK,
Duško Marković

DOBRA PROIZVOĐAČKA PRAKSA

Dobra proizvođačka praksa je praksa koja se sprovodi, radi obezbjeđivanja kvaliteta kojom se garantuje da su materijali i predmeti koji dolaze u kontakt sa hranom proizvedeni, kontrolisani i usaglašeni sa propisanim zahtjevima koji se na njih odnose i standardima kvaliteta, prema namjeni i koji ne ugrožavaju zdravlje ljudi i ne dovode do neprihvatljivih promjena u sastavu hrane ili organoleptičkim svojstvima hrane.

Dobra proizvođačka praksa koja se primjenjuje na predmete i materijale koji se proizvode i/ili stavljaju na tržište obuhvata dokumentovanje svih postupaka u svim fazama proizvodnje zasnovanih na procedurama i uputstvima, radi obezbjeđenja sistema kvaliteta za materijale i predmete.

Sistem obezbjeđivanja kvaliteta obuhvata osposobljenost zaposlenih lica (znanje, vještine), odgovarajući prostor i opremu, prema obimu poslovanja.

Predmeti i materijali, treba da se izrađuju samo od sirovine kojima se obezbjeđuje usaglašenost materijala i predmeta sa propisanim zahtjevima koji se na njih odnose.

Prilikom proizvodnje predmeta i materijala, mora se uspostaviti efikasni sistem kontrole kvaliteta, radi postizanja ciljeva dobre proizvođačke prakse i primjene korektivnih mjera, ukoliko se ciljevi dobre proizvođačke prakse ne postižu.

Dokumentacija koja se odnosi na proizvodnju predmeta i materijala i koja je od značaja za usaglašenost propisanih zahtjeva sačinjava se u pisanoj i/ili elektronskoj formi.

Boja koja se koristi za štampanje predmeta i materijala nanosi se na površinu materijala i predmeta, koja nije u kontaktu sa hranom na način kojim se obezbjeđuje da se ne prenesu na stranu koja je u dodiru sa hranom preko podloge ili otiskivanjem boje, pri slaganju na slog ili namotavanjem na bubanj u koncentracijama, koje ne prelaze propisane granične vrijednosti.

Skladištenje odštampanih materijala i predmeta i rukovanje njima obavlja se na način kojim se obezbjeđuje da se boja koja se koristi za štampanje predmeta i materijala sa površine na kojoj je otisnuta ne prenese na stranu koja je u kontaktu sa hranom.

Otisnute površine predmeta i materijala ne smiju doći u direktan kontakt sa hranom.

OZNAKA ZA PREDMETE I MATERIJALE KOJI DOLAZE U KONTAKT SA HRANOM

